

Tablica primjera citiranja biblijske knjige

Primjer	Značenje
Lk 3,24	Evangelje po Luki, treće poglavlje, dvadeset i četvrti redak
Post 2,18.20	Knjiga Postanka, drugo poglavlje, osamnaesti i dvadeseti redak
1 Ljet 24,1-19	Prva knjiga Ljetopisa, dvadesetčetvrto poglavlje, od prvog do devetnaestog retka
1 Kr 4,2-6,9	Prva knjiga o kraljevima, četvrto poglavlje, od drugog do šestog retka, i deveti redak
Rim 4-6	Poslanica Rimljanima, od četvrtog do šestog poglavlja
Iv 5,12-6,3	Evangelje po Ivanu, od petog poglavlja i dvanaestog retka do šestog poglavlja i trećeg retka
1 Sol 2,17; 3,6-10	Prva poslanica Solunjanima, drugo poglavlje, sedamnaesti redak i treće poglavlje, od šestog do desetog retka

Kratice knjiga Biblije

SZ	Post, Izl, Lev, Br, Pnz, Jš, Suci, Rut, 1-2 Sam, 1-2 Kr, 1-2 Ljet, Ezr, Neh, Est, Job, Ps, Izr, Prop, Pj, Iz, Jr, Tuž, Ez, Dn, Hoš, Jl, Am, Ob, Jon, Mih, Nah, Hab, Sef, Hag, Zah, Mal
NZ	Mt, Mk, Lk, Iv, Dj, Rim, 1-2 Kor, Gal, Ef, Fil, Kol, 1-2 Sol, 1-2 Tim, Tit, Flm, Heb, Jak, 1-2 Pt, 1-2-3 Iv, Jd, Otk

Upute za citiranje i pisanje bibliografije i popisa literature

1. Knjige

1.1 Jedan autor

Literatura	Arthur, Kay. 1998. <i>Kako proučavati Bibliju</i> . Osijek: Izvori.
Tekstnota	(Arthur 1998, 54)

1.2 Urednik uz autora

Literatura	Franeš, Ivo. 2005. <i>Riječ što traje: Književne studije i rasprave</i> . Ur. Dunja Fališevac i Krešimir Nemec. Zagreb: Školska knjiga.
Tekstnota	(Franeš 2005, 92)

1.3 Prevedena knjiga

Literatura	Franzen, August. 2004. <i>Pregled povijesti crkve</i> . Prev. Josip Ritig. Zagreb: Kršćanska sadašnjost.
Tekstnota	(Franzen 2004, 45)

1.4 Urednik ili prevoditelj kao autor

Literatura	Jovanović, Mladen, ur. 2009. <i>Prigni uho svoje</i> . Zagreb: Biblijski institut.
Tekstnota	(Jovanović 2009, 20)

1.5 Dva autora

Literatura	Ellingworth, Paul, i Eugene Albert Nida. 1994. <i>A Handbook on the Letter to the Hebrews</i> . New York: United Bible Societies.
Tekstnota	(Ellingworth i Nida 1994, 68)

1.6 Tri autora

Literatura	Friberg, Timothy, Barbara Friberg, i Neva F. Miller. 2000. <i>Analytical Lexicon of the Greek New Testament</i> . BGNTL. Grand Rapids: Baker Books.
Tekstnota	(Friberg, Friberg, i Miller 2000, 144)

1.7 Više od tri autora

Literatura	Gračanin, Hrvoje, Zrinka Nikolić Jakus, Borislav Grgin, Nataša Štefanec, Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Krešimir Regan, Željko Holjevac, Zoran Grijak, i Ivo Goldstein. 2012. <i>Povijest grada Zagreba: Knjiga 1. Od preistorije do 1918</i> . Ur. Ivo Goldstein i Slavko Goldstein. Zagreb: Novi Liber.
Tekstnota	(Gračanin et. al. 2012, 125)

1.8 Više djela istog autora

Literatura	Klaić, Nada. 1975. <i>Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku</i> . Zagreb: Školska knjiga. ———. 1976. <i>Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku</i> . Zagreb: Školska knjiga.
Tekstnota	(Klaić 1975, 115) (Klaić 1976, 46)

1.9 Više djela istog autora iste godine

Literatura	Klaić, Nada. 1987a. <i>Koprivnica u srednjem vijeku</i> . Koprivnica: Centar za kulturu, OOUR Muzej grada Koprivnice. ———. 1987b. <i>Medvedgrad i njegovi gospodari</i> . Zagreb: Globus.
Tekstnota	(Klaić 1987a, 99-100) (Klaić 1987b, 26-35)

1.10 Više autora s istim prezimenom

Literatura	Klaić, Nada. 1982. <i>Povijest Zagreba</i> . Zagreb: Liber. Klaić, Vjekoslav. 1930. <i>Hrvati i Hrvatska: Ime Hrvat u povijesti slavenskih naroda</i> . Zagreb: Matica hrvatska.
Tekstnota	(N. Klaić 1982, 54) (V. Klaić 1930, 25-35)

1.11 Knjiga bez imena autora (i urednika)

Literatura	Naslov. Godina. Mjesto: Izdavač.
Tekstnota	(Naslov godina, br. str.)

1.12 Korporativni autor (ustanova ili društvo)

Literatura	Mednarodna teološka komisija. 1993. <i>Eshatološka vprašanja</i> . Ljubljana: Družina.
Tekstnota	(Mednarodna teološka komisija 1993, 12)

1.13 Svezak sa samostalnim naslovom

Literatura	Jedin, Hubert, ur. 1972. <i>Od praopćine do ranokršćanske velecrkve</i> . Prev. Josip Ritig i Vjekoslav Bajšić. Sv. 1., <i>Velika povijest Crkve</i> . Zagreb: Kršćanska sadašnjost.
Tekstnota	(Jedin 1972, 167)

1.14 Svezak bez samostalnog naslova ili više svezaka spojenih u jednu knjigu

Ako se citira svezak bez samostalnog naslova, njegov se broj u literaturi piše u obliku: Sv. 2. (svezak drugi) ili Sv. 3. (svezak treći) itd. U tekstnoti nije potrebno navesti broj sveska. Ali, ako se citira knjiga u kojoj su spojeni svesci, onda se u literaturi ne piše u obliku Sv. pa broj sveska, nego broj svih svezaka sadržanih u toj knjizi. Na primjer: 2 sv. (dva sveska), 4 sv. (četiri sveska) itd. U tom se slučaju, u tekstnoti mora napisati broj citiranog sveska s dvotočkom nakon koje bez razmaka slijedi broj stranice.

Literatura	Hodge, Charles. 1946. <i>Systematic Theology</i> . Sv. 2. Grand Rapids: Eerdmans.
Tekstnota	(Hodge 1946, 257)
Literatura	Williams, J. Rodman. 1996. <i>Renewal Theology: Systematic Theology from a Charismatic Perspective</i> . 3 sv. Grand Rapids: Zondervan.
Tekstnota	(Williams 1996, 2:158)

1.15 Poglavlje ili dio uređene knjige

Literatura	Štefanec, Nataša. 2015. „The Adaptable Religious Politics on the Zrinski Estates during the Reformation”. U: <i>The Reformation in the Croatian Historical Lands: Research Results, Challenges, Perspectives</i> , ur. Zrinka Blažević, Stanko Jambrek i Nataša Štefanec, 263-282. Zagreb: Biblijski institut.
Tekstnota	(Štefanec 2015, 272)

1.16 Zbornik radova

Literatura	Rebić, Adalbert. 2018. „Antun Sović, osporavani prevoditelj Biblije”. U: <i>Zbornik radova znanstvenog simpozija: Tko su bili hrvatski prevoditelji Biblije, Zagreb 2013.</i> , ur. Danijel Berković, 131-144. Zagreb: Biblijski institut.
Tekstnota	(Rebić 2015, 272)

1.17 Članak u referentnoj građi (rječnik, enciklopedija, priručnik, leksikon)

Poznate se enciklopedije i priručnici (tiskani i *online*), kao i Biblije, obično ne navode u literaturi, nego samo u tekstnotama. U slučaju da su važni za argumentaciju autora, ipak se navode u literaturi kao knjiga s naslovom umjesto autora (vidi 1.11). Rječnici i leksikoni navode se kao knjige: ako je individualan autor, navode se kao knjiga s jednim autorom (vidi 1.1), ali ako ima više autora ili urednika, onda se navode kao knjiga s naslovom umjesto autora (vidi 1.11). U tekstnotama se umjesto navođenjem broja stranice na citirani članak upućuje kraticom s. v. (lat. *sub verbo* – pod riječju) ili kraticom s. vv. (lat. *sub verbis* – pod riječima) ako je riječ o više članaka, a ime citata se piše u navodnicima.

Literatura	<i>Hrvatska enciklopedija</i> . 2000. Sv. 2. Ur. Dalibor Brozović. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža.
Tekstnota	(<i>Hrvatska enciklopedija</i> 2000, s. vv. „carstvo”, „crkva”)
Literatura	<i>Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje</i> . Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013 – 2024. https://www.enciklopedija.hr/clanak/psaltir (pristupljeno 29. veljače 2022.).
Tekstnota	(<i>Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje</i> , s. v. „psaltir”)

Literatura	Klaić, Bratoljub. 1981. <i>Rječnik stranih riječi</i> . Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske.
Tekstnota	(Klaić 1981, s. v. „psalam”)

U rječnicima i leksikonima članci (ili pojmovi) mogu imati svog zasebnog autora. U tom slučaju članak se može navesti kao dio uređene knjige (vidi 1.15).

Literatura	Fučić, Branko. 2006. „Navještenje”. U: <i>Leksikon ikonografije liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva</i> , ur. Andeklo Badurina, 451-456. 5. izd. Zagreb: Kršćanska sadašnjost.
Tekstnota	(Fučić 2006, 452)

1.18 Pretisak ili prvtisak

U literaturi se godina originalnog izdanja navodi na kraju u zagradama s kraticom orig. izd. (originalno izdanje) i navod na kraju nema točku. U tekstnoti se godina originalnog izdanja ne navodi.

Literatura	Šišić, Ferdinand. 1990. <i>Povijest Hrvata u vrijeme narodnih vladara</i> . Ur. Branimir Donat. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske. (Orig. izd. 1925.)
Tekstnota	(Šišić 1990, 127)

Ako je djelo prvtisak nekog povijesnog rukopisa, onda se navodi isto kao i pretisak, samo što na kraju umjesto kratice orig. izd. stoji orig. ruk. (originalni rukopis). U tekstnoti se godina originalnog rukopisa ne navodi.

Literatura	Vranić, Antun. 2017. <i>Psalmi: Prijevod Antun Vranić (1816.)</i> . Ur. Danijel Berković. Zagreb: Biblijski institut. (Orig. ruk. 1816.)
Tekstnota	(Vranić 2017, 47)

1.19 Nepoznata godina objavlјivanja

U slučaju kada je godina objavlјivanja nepoznata, upotrebljava se latinska kratica s. a. (*sine anno* – bez godine).

Literatura	Prezime, Ime. S. a. Naslov. Mjesto: Izdavač.
Tekstnota	(Prezime s. a., br. str.)

Ako godina objavlјivanja nije navedena, ali autor smatra da mu je poznata, navodi se u uglatim zagradama s upitnikom.

Literatura	Prezime, Ime. [2013?]. Naslov. Mjesto: Izdavač.
Tekstnota	(Prezime [godina?], br. str.)

1.20 Mjesto objavljivanja

Ako je riječ o jednom izdavaču koji je lociran na tri ili više mjesta, navodi se samo prvo mjesto. Primjerice, Cambridge University Press je lociran u Cambridgeu, New Yorku, Melbourneu, Madridu, Cape Townu, Singaporeu, São Paolu, Delhiju, Mexico Cityu. Stoga se u popisu literature navodi:

- Cambridge: Cambridge University Press.

Ako je riječ o dva ili više izdavača koji su locirani na različitim mjestima, podaci se navode ovim slijedom: 1. mjesto: 1. izdavač; 2. mjesto: 2. izdavač.

- Zagreb: Kršćanska sadašnjost; Split: Verbum.

1.21 Nepoznato mjesto objavljivanja

Ako nije poznato mjesto izdanja, onda se na odgovarajuće mjesto stavlja oznaka s. l. (lat. *sine loco* = bez mjesta).

- Prezime, Ime. Godina. Naslov. S. l.: Izdavač.

Ako mjesto objavljivanja nije sigurno poznato nego se prepostavlja, prepostavka se navodi u uglatim zagradama s upitnikom.

- Prezime, Ime. Godina. Naslov. [Mjesto?]: Izdavač.

1.22 Nepoznati izdavač

Ako nije poznat izdavač, onda se na odgovarajuće mjesto stavlja oznaka s. n. (lat. *sine nomine* = bez imena).

- Prezime, Ime. Godina. Naslov. Mjesto: S. n.

Ako izdavač nije sigurno poznat, nego se prepostavlja, prepostavka se navodi u uglatim zagradama s upitnikom.

- Prezime, Ime. Godina. Naslov. Mjesto: [Izdavač?].

Za djela tiskana prije 1900. godine dovoljno je navesti samo mjesto izdanja bez izdavača.

Ako nisu poznati ni mjesto ni izdavač, izostavljaju se.

Literatura	Šulek, Bogoslav. 1889. <i>Psalmi Davidovi</i> . Budimpešta.
Tekstnota	(Šulek 1889, 31)
Literatura	Radić, Antun. 1871. <i>Ruska škola</i> .
Tekstnota	(Radić 1871, 26)

1.23 Više izdavača

Ako u izdanju sudjeluje više nakladnika iz istog mesta, onda ih se povezuje veznikom „i”:

- Zagreb: Matica hrvatska i Bogoslovni institut.

1.24 Elektroničko izdanje knjige (e-čitač, e-knjiga, e-knjižnica)

E-knjige navode se kao i tiskane, samo što se na kraju navoda dopisuje vrsta e-čitača (Kindle, Rocket e-book, Kobo itd.). U tekstnoti se umjesto broja stranice navodi lokacija (e-čitač obično ima lokaciju navedenu na svom zaslonu) ili broj poglavlja. E-knjige koje se nalaze na mrežnim stranicama navode se kao i tiskane uz dodatak URL-a i datuma pristupa u oblim zagradama.

Literatura	Oman, Charles. 2017. <i>The Byzantine Empire</i> . Serapis Classics. Kindle.
Tekstnota	(Oman 2017, lok. 167)
Literatura	Austen, Jane. 2007. <i>Pride and Prejudice</i> . New York: Penguin Classics. Kindle.
Tekstnota	(Austen 2007, pogl. 3)
Literatura	O'Donnell, James J. 1995. <i>Cassiodorus</i> . University of California Press. https://faculty.georgetown.edu/jod/texts/cassbook/toc.html (pristupljeno 12. srpnja 2023.).
Tekstnota	(O'Donnell 1995, pogl. 4)

2. Članci

2.1 Članak u znanstvenom časopisu (i ilustriranom časopisu)

Literatura	Olson, Oliver K. 2008. „Matija Vlačić i Biblijski zavod u Urachu”. <i>Kairos: Evandeoski teološki časopis</i> 2, br. 2: 241-247.
Tekstnota	(Olson 2008, 245)
Literatura	Dragena, Mihai. 2022. „Legitimno i nelegitimno proricanje u srednjovjekovnim spisima”. <i>Croatica Christiana periodica</i> 46, br. 89: 41-57. https://doi.org/10.53745/ccp.46.89.3
Tekstnota	(Dragena 2022, 44)

2.2 Članak u online časopisu

Članci u online časopisima navode se kao i tiskani, uz dodavanje URL adrese i datuma pristupa u oblim zagradama na kraju navoda. U tekstnoti se navodi samo prezime autora i godina.

Literatura	Bronić, Josip. 2002. „Učenje na daljinu: osvrt na iskustva u prijenosu predavanja putem interneta uživo”. <i>Edupoint</i> 2, br. 5. http://edupoint.carnet.hr/casopis/broj-05/clanak-03/index.html#2 (pristupljeno 30. lipnja 2007.).
Tekstnota	(Bronić 2002)

Ako članak nema brojevima označene stranice, u tekstnoti se može navesti kratka uputa o lokaciji teksta (naziv sekcije, odlomka, naslov ili podnaslov): vidjeti „...”.

Literatura	Pope, Hugh. 1909. „Faith”. <i>The Catholic Encyclopedia</i> . New York: Robert Appleton Company. http://www.newadvent.org/cathen/05752c.htm (pristupljeno 10. siječnja 2008.).
Tekstnota	(Pope 1909, vidjeti „Motives of credibility: b”)

2.3 Članak u novinama (s nazivom autora, bez naziva autora, online)

Literatura	Tomić, Ante. 2007. „Klasa optimist”. <i>Jutarnji list</i> . 8. prosinca 2007.
Tekstnota	(Tomić 2007)
Literatura	<i>Nacional</i> . 2007. „Otpusno pismo”. 17. prosinca 2007.
Tekstnota	(<i>Nacional</i> 2007)
Literatura	Ivanjek, Željko. 2017. „Prva ozbiljna čitanka Slannigovog opusa”. <i>Jutarnji list</i> . 29. lipnja. 2017. http://www.jutarnji.hr/kultura/knjizevnost/prva-ozbiljna-citanka-slannigova-opusa-njegove-su-pjesme-jos-uvijek-jednako-autenticne-i-antologiskske-jer-cuvaju-stare-govore/6314878/ (pristupljeno 20. svibnja 2018.).
Tekstnota	(Ivanjek 2017)

3. Ostalo

3.1 Doktorski ili magisterski rad

Literatura	Barišić, Anto. 2010. „Kristološki teandrizam u misli i djelu Tomislava Janka Šagi-Bunića”. Dok. dis., Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
Tekstnota	(Barišić 2010, 56)
Literatura	Duvnjak, Neven. 2001. „Katolička crkva u Hrvatskoj i problem pravednog socijalnog poretku”. Mag. rad, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
Tekstnota	(Duvnjak 2001, 44)

3.2 Priopćenje sa znanstvenog skupa ili konferencije

Literatura	Nikolić, Zrinka. 2004. „Obitelji zadarskih nadbiskupa od 12. do 14. stoljeća”. Priopćenje sa znanstvenog skupa Sedamnaest stoljeća zadarske Crkve, Zadar, 16. – 18. studenoga 2004.
Tekstnota	(Nikolić 2004)

3.3 Recenzija (prikaz) knjige

Literatura	Lujić, Božo. 2019. Recenzija knjige <i>Utjecaj i značenje kralja Davida u Prvoj knjizi Ljetopisa Stjepana Rusana</i> . <i>Bogoslovska smotra</i> 89, br. 3: 791-794.
Tekstnota	(Lujić 2019, 792)

3.4 Internetska stranica

Literatura	D'Angour, Armand. 2021. „The Song of Seikilos: A Musically Notated Ancient Greek Poem”. Antigone Journal. https://antigonejournal.com/2021/12/song-of-seikilos/ (pristupljeno 14. listopada 2022.).
Tekstnota	(D'Angour 2021)
Literatura	Biblijski institut. 2021. „Novi ciklus predavanja iz područja Novog zavjeta”. https://www.bizg.hr/novost/novi-ciklus-predavanja-iz-podrucja-novog-zavjeta/ (pristupljeno 30. lipnja 2021.).
Tekstnota	(Biblijski institut 2021)
Literatura	Centar biblijskih istraživanja. S. a. „Hrvatski psaltir”. http://cbi.bizg.hr/hr/hrvatski-psaltir/o-projektu-hrvatski-psaltir/ (pristupljeno 30. lipnja 2017.).
Tekstnota	(Centar biblijskih istraživanja s. a.)

3.5 CD-ROM ili DVD-ROM

Literatura	Brlić-Mažuranić, Ivana. 2002. <i>Priče iz davnine: 1. dio</i> . Ur. Helena Bulaja. CD-ROM. Zagreb: Naklada Bulaja.
Tekstnota	(Brlić-Mažuranić 2002)

Prikaz knjige

U *Kairosu* se objavljuju prikazi knjiga hrvatskih ili stranih izdavača. *Kairos* objavljuje prikaze knjiga koje su objavljenje unutar posljednje dvije godine računajući od godine u kojoj se objavljuje prikaz u *Kairosu*. Dužina prikaza može biti od dvije do osam stranica.

Iako postoji više načina pisanja prikaza knjige, svaki prikaz treba sadržavati naslovne informacije, uvod, prikaz djela i zaključak.

1. *Naslovne informacije*: naslov obuhvaća temeljne bibliografske informacije: autorovo ime i prezime, naslov i podnaslov knjige, ime urednika (ako ga ima), mjesto izdanja, naziv izdavača, godinu izdanja i broj stranica. Neki prikazi donose i cijenu knjige i ISBN broj.

2. *Uvod*: u uvodnom dijelu prikaza knjige treba pružiti ključne informacije o autoru, kontekstu i ozračju u kojem je knjiga napisana, vrsti knjige na temelju sadržaja i namjere autora te navesti temu i tezu knjige.
3. *Sintetički prikaz i vrednovanje knjige*: ovo je središnji i najvažniji dio prikaza knjige i sadrži analizu i sažetak sadržaja te vrednovanje knjige.
4. *Zaključak*: pisac prikaza knjige sažima svoj osvrt na knjigu kao cjelinu, ističe njezine dobre i loše strane, procjenjuje njezin znanstveni i teološki doprinos te je preporučuje ili ne preporučuje potencijalnim čitateljima.

Preporuča se da uvodni dio bude oko jedne četvrtine teksta, sintetički prikaz knjige sa sažetkom autorovih ključnih ideja oko dvije četvrtine teksta, te zaključno vrednovanje knjige oko jedne četvrtine teksta.